

Επαναληπτικές Ερωτήσεις: Ιστορία Α΄ Λυκείου (ομάδα προσανατολισμού)- Β΄ τετράμηνο

1. « Ο Μέγας Αλέξανδρος είναι μια σημαίνουσα φυσιογνωμία, το έργο του οποίου αποτελεί σταθμό στην ιστορία».

Να αναφέρετε δύο (2) επιτεύγματα του στο πολιτικό τομέα και δύο (2) στον πολιτιστικό τομέα που αποσκοπούσαν στην ανάμιξη του ελληνικού με τον ασιατικού κόσμου.

2. [...] «Ο Ευαγόρας ήταν μεγάλος βασιλιάς. Οι επιτυχίες και οι αποτυχίες της βασιλείας του έγιναν η τύχη ολόκληρου του νησιού. Κυβέρνησε με φρόνηση την πατρίδα του και την έκανε μεγάλη και δυνατή. Πολέμησε εναντίον μεγάλης αυτοκρατορίας και νικήθηκε από δυνάμεις πολύ μεγαλύτερες από τις δικές του. Τέλειωσε τον πόλεμο «ως βασιλιάς προς βασιλιά», λίγα χρόνια αφού οι Σπαρτιάτες έκλεισαν με τον ίδιο ηγεμόνα ειρήνη ταπεινωτική για όλους τους Έλληνες. Σταμάτησε την προσπάθεια των Φοινίκων και Περσών να αφελληνίσουν τους Κυπρίους. Ωστόσο, ο Ευαγόρας είχε την ατυχία να βασιλεύει σε εποχή καταστρεπτικών συγκρούσεων ανάμεσα στους Έλληνες και εξευτελισμού τους απέναντι στους Πέρσες. Έτσι η ανάμιξή του στις ελληνικές υποθέσεις επέτεινε τα θλιβερά επακόλουθα των εμφύλιων πολέμων και τις επεμβάσεις των Περσών. [...] Ο Ευαγόρας έκοψε νομίσματα χρυσά με την προτομή του Ηρακλή και με επιγραφή σε ελληνικό αλφάβητο. Το χρυσάφι αντικατέστησε το ασήμι στα νομίσματα, που χρησιμοποιούσαν ως τότε οι Κύπριοι βασιλιάδες».

Κάτιας Χατζηδημητρίου, Ιστορία της Κύπρου,
Λευκωσία, 1999, σελ.54

Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α. Να αναφέρετε το πολιτικό και πολιτιστικό έργο του Ευαγόρα και να αξιολογήσετε τα αποτελέσματα του έργου του στους πιο πάνω τομείς. (8 μονάδες)

β. Με ποια συνθήκη ειρήνης τέλειωσε ο πόλεμος στον οποίο αναφέρεται το παράθεμα; Γιατί ονομάστηκε έτσι και ποιοι ήταν οι όροι της. (4 μονάδες)

3. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, με βάση τα ζητούμενα των παρενθέσεων:

(α) Πανελλήνια Ιδέα

(χρονικό πλαίσιο, κύριος εκφραστής, 2 στόχοι)

(β) Συνέδριο της Κορίνθου (337 π.Χ.)

(συμμετέχοντες, αποφάσεις συνεδρίου)

4.

Ο Φίλιππος Β' υπήρξε ένας ικανότατος ηγεμόνας, που έβαλε τις βάσεις για την ανάπτυξη του μακεδονικού κράτους. Χάρη στο δικό του έργο μπόρεσε ο Αλέξανδρος να δημιουργήσει την αχανή αυτοκρατορία του.

α) Να εξηγήσετε πώς κατάφερε ο Φίλιππος Β' να πετύχει την ισχυροποίηση της Μακεδονίας (να αναφέρετε 4 σημεία) .

5. *«Δωδεκάμισι χρόνια βασιλείας. Είναι εύκολο να συνθέσει κάποιος ένα αρνητικό διάγραμμα. άχρηστες βιαιότητες, υπερβολές ενός βασιλιά που τον είχε καταλάβει η ύβρις (αλαζονεία), ακατανόητες από τους Έλληνες που ανησυχούσαν για την καθιέρωση της προσκύνησης και πολύ περισσότερο με την ανάμιξη των φύλων, εξωφρενική επέκταση μιας αυτοκρατορίας η οποία δε θα επιζήσει μετά το θάνατο του ιδρυτή της. Αλλά τι είναι αυτά τα μειονεκτήματα μπροστά σε όλους τους νεωτερισμούς που επέφερε; Σύλληψη της ιδέας μιας απόλυτης μοναρχίας, ελληνική κατάκτηση της Αιγύπτου και της Ασίας, ίδρυση πόλεων και στις πιο απομακρυσμένες σατραπείες, αλληλεπίδραση ελληνικού και ανατολικού πολιτισμού. [...] είναι συγχρόνως ένας μεγαλοφυής μεταρρυθμιστής, αρνούμενος τη διάκριση ανάμεσα σε Έλληνα και Βάρβαρο, βασικό στοιχείο του κλασικού ελληνικού πνεύματος και αποδεχόμενος το υψηλό ιδανικό της ανθρωπίνης ισότητας».*

Pierre Leveque, L' aventure grecque,
Παρίσι 1964, σ. 346-347 (μτφρ. Β. Σ.)

Αφού μελετήσετε το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α. Να καταγράψετε δύο (2) θετικά και δύο (2) αρνητικά στοιχεία της προσωπικότητας και του έργου του Μεγάλου Αλεξάνδρου, σύμφωνα με τον συγγραφέα.

β. Να γράψετε και να σχολιάσετε δύο (2) μέτρα που εφάρμοσε ο Μέγας Αλέξανδρος, έχοντας ως στόχο τη συνύπαρξη των Ελλήνων και των λαών της Ανατολής.

6. *Γιατί σαν παιδί είχε ομορφιά και δύναμη και φρονιμάδα, που είναι οι πιο ταιριαστές αρετές στα παιδιά αυτής της ηλικίας [...]. Και σαν έγινε άντρας ολ' αυτά μεγάλωσαν μαζί του και σ' αυτά προστέθη και η ανδρεία και η σοφία κι η δικαιοσύνη και μάλιστα όχι σε μέτριο βαθμό ούτε τόσο όσο σε μερικούς άλλους, μα το καθένα από αυτά σε υπερβολικό βαθμό. Γιατί τόσο υπερτερούσε και στα σωματικά και στα ψυχικά προτερήματα, ώστε όποτε τον έβλεπαν οι τότε βασιλιάδες να συγχύζονται και να φοβούνται για το θρόνο τους, με τη σκέψη πώς δεν είναι δυνατό ένας άνθρωπος με τέτοια φυσικά χαρίσματα πώς θα περνούσε τη ζωή του σαν ένας απλός πολίτης, μα όποτε πάλι κοίταζαν τη συμπεριφορά του ένιωθαν τόση μεγάλη εμπιστοσύνη ώστε να νομίζουν πώς και αν κανείς άλλος τολμήσει να τους αδικήσει ο Ευαγόρας θα τους είναι βοηθός.*

Ισοκράτης, Ευαγόρας, 66.3

Αφού μελετήσετε προσεκτικά το πιο πάνω παράθεμα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:

α. Να εντοπίσετε τα χαρίσματα του Ευαγόρα, κατά τον Ισοκράτη, και να τα αξιολογήσετε.

β. Σε ποιο βαθμό θα εμπιστευόσασταν τις πληροφορίες που μας παραθέτει ο Ισοκράτης για τον Ευαγόρα; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας;

γ. Να αναφέρετε δύο (2) μέτρα που πήρε ο Ευαγόρας Α' που να αποδεικνύουν τον φιλελληνισμό του.

7. Αφού διαβάσετε την πιο κάτω πηγή να εξηγήσετε τους λόγους για τους οποίους ο Ισοκράτης παρακινεί τον Φίλιππο Β' να στραφεί κατά των Περσών.

« Και πρέπει να περιμένεις πως όλοι θα 'χουν για σένα σπουδαία γνώμη, αν πραγματοποιήσεις αυτά (δηλ. εκστρατεία εναντίον των Περσών) και μάλιστα αν προσπαθήσεις να καταλύσεις το βασίλειο των Περσών ή τουλάχιστον να αποσπάσεις όσο γίνεται μεγαλύτερο τμήμα της χώρας και να συμπεριλάβεις σ'αυτό, όπως λένε μερικοί , την Ασία από την Κιλικία ως τη Σινώπη και επιπλέον να ιδρύσεις πόλεις στο χώρο αυτό και να εγκαταστήσεις αυτούς που τώρα περιπλανιούνται από έλλειψη των αναγκαίων της ημέρας και λυμαίνονται όποιους βρουν μπροστά τους. Αν αυτούς δεν τους εμποδίσουμε να μαζεύονται σε ομάδες δίνοντάς τους αρκετά μέσα για τη διαβίωσή τους, θα αυξηθεί τόσο πολύ η αριθμητική τους δύναμη χωρίς να το καταλάβουμε, ώστε να εμπνέουν πολύ περισσότερο φόβο στους Έλληνες παρά στους βαρβάρους...Αν πραγματοποιήσεις αυτά όχι μόνο θα κάνεις εκείνους ευτυχισμένους αλλά και όλοι μας θα ζήσουμε με ασφάλεια.»

Ισοκράτη, *Φίλιππος*, 120-123

8. Ποια ήταν η άποψη του Δημοσθένη για το Φίλιππο σύμφωνα με το πιο κάτω παράθεμα; Τι ικανότητες του αναγνωρίζει;

« Γιατί υπάρχει προπάντων αυτός ο φόβος επειδή αυτός ο άνθρωπος (ο Φίλιππος) είναι πανέξυπνος και πάρα πολύ ικανός στο να χειρίζεται τις καταστάσεις, άλλοτε κάνοντας υποχωρήσεις, όταν αυτό τυχαίνει να τον ευνοεί, άλλοτε απειλώντας (και δικαιολογημένα θα φαινόταν πιστευτός), κι άλλοτε κατηγορώντας εμάς και την απουσία μας, μήπως κατορθώσει να αλλάξει τα πράγματα και να πάρει κάτι με το μέρος του.»

Δημοσθένη, *Α' Ολυνθιακός*, 3. Μετάφραση